32000R0790

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 790/2000,
14. aprill 2000,
milles sätestatakse tomatite turustusstandard

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. oktoobri 1996. aasta määrust (EÜ) nr 2200/96 puu- ja köögiviljaturu ühise korralduse kohta, ([1]) viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1257/1999, ([2]) eriti selle artikli 2 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Tomatid kuuluvad määruse (EÜ) nr 2200/96 I lisas loetletud toodete hulka, mille jaoks tuleb kehtestada turustusstandard. Komisjoni määrust (EMÜ) nr 778/83, milles sätestatakse tomatite kvaliteedistandardid, ([3]) viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2522/97, ([4]) on korduvalt muudetud ning see ei ole enam õiguslikult selge.

(2) Seepärast tuleks asjaomased eeskirjad uuesti sõnastada ja määrus (EMÜ) nr 778/83 kehtetuks tunnistada. Selleks ja maailmaturu läbipaistvuse säilitamise huvides tuleks võtta arvesse tomatite standardit, mida on soovitanud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni riknevate toodete standardimise ja kvaliteedi arendamise töörühm.

(3) Tuleks samuti kindlaks määrata, et kirsstomatid (sh kokteilitomatid) moodustavad neljanda kaubandusliku tüübi, mis eristub kolmest varem määratletud tüübist (ümarikud tomatid, ribilised tomatid ja pikergused tomatid). Samuti tuleks määrata kindlaks tomatite erinevad lubatud kaubanduslikud esitusviisid. Lisaks sellele sõltub värskete tomatite turu areng kõnealuse toote organoleptilistest omadustest, mis võivad eriti jaemüügi etapil suuresti erineda. Kõnealuse kaubanduse puhul tuleks seepärast anda võimalus näidata pakendil oluliste küpsuskriteeriumide miinimum- või maksimumväärtused, et tarbija saaks ostes vabalt valida sobivate organoleptiliste omadustega vilja.

(4) Nende standardite kohaldamine peaks ebarahuldava kvaliteediga tooted turult kõrvaldama, viima tootmise vastavusse tarbijate nõudmistega ja hõlbustama ausal konkurentsil põhinevaid kaubandussuhteid, parandades seeläbi tootmise tasuvust.

(5) Kõnealuseid standardeid kohaldatakse kõikidel turustusetappidel. Toodete pikamaavedu, teatav ladustusaeg või käitlustoimingud võivad põhjustada toodete bioloogilisest arengust või riknemisohust põhjustatud kvaliteedi halvenemise. Seda riknemist tuleks seetõttu arvesse võtta lähetamisjärgsetel turustusetappidel standardeid kohaldades. Kuna ekstraklassi tooteid tuleb eriti hoolikalt sortida ja pakkida, võib nende puhul arvesse võtta üksnes värskuse ja turdumuse vähenemist.

(6) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas värske puu- ja köögivilja turu korralduskomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

CN-koodi 0702 00 00 alla kuuluvate tomatite turustusstandard on sätestatud käesoleva määruse lisas.

Seda standardit kohaldatakse kõikidel turustusetappidel määrusega (EÜ) nr 2200/96 sätestatud tingimuste kohaselt.

Lähetamisjärgsetel etappidel võib toodetel siiski esineda vastupidiselt ettenähtud standardi nõuetele:

— vähest värskuse ja turdumuse vähenemist,

— muude toodete puhul kui ekstraklassi tooted nende bioloogilisest arengust või riknemisohust põhjustatud vähest kvaliteedi halvenemist.

Artikkel 2

Määrus (EMÜ) nr 778/83 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse selle jõustumise päevale järgneva kolmanda kuu esimesest päevast.

([1]) EÜT L 297, 21.11.1996, lk 1.
([2]) EÜT L 160, 26.6.1999, lk 80.
([3]) EÜT L 86, 31.3.1983, lk 14.
([4]) EÜT L 346, 17.12.1997, lk 44.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. aprill 2000

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Franz FISCHLER

LISA

TOMATITE STANDARD

I. TOOTE MÄÄRATLUS

Käesolevat standardit kohaldatakse *Lycopersicon lycopersicum* (L.) *Karsten ex Farw./Lycopersicon esculentum* Mill. tomatisortide suhtes, mis tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud tomatid.

Tomatid liigitatakse nelja kaubanduslikku tüüpi:

— ümarikud,

— ribilised,

— pikergused,

— kirsstomatid (sh kokteilitomatid).

II. KVALITEEDINÕUDED

Standardiga määratletakse müügivalmis ja pakendatud tomatite kvaliteedinõuded.

A. **Miinimumnõuded**

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside tomatid olema:

— terved,

— veatud; mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,

— puhtad, nähtava võõrolluseta,

— värske välimusega,

— taimekahjuriteta,

— taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,

— ebatavalise pinnaniiskuseta,

— võõra lõhna ja maitseta.

Kobartomatite varred peavad olema värsked, terved, puhtad ning ilma lehtede ja nähtava võõrolluseta.

Tomatid peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et need:

— taluvad vedu ja käitlemist, ning

— jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. **Liigitamine**

Tomatid liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi:

i) *Ekstraklass*

Selle klassi tomatid peavad olema eriti hea kvaliteediga. Need peavad olema tihke viljalihaga ja vastama sorditunnustele kuju, välimuse ja valmimisastme poolest.

Nende värvus peab küpsusastme kohaselt vastama punkti A viimases lõigus ettenähtud nõuetele.

Tomatid peavad olema ilma “rohelise kraeta”, veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

ii) *I klass*

Selle klassi tomatid peavad olema hea kvaliteediga. Need peavad olema piisavalt tihke viljalihaga ja sorditüüpilised.

Neil ei tohi olla lõhesid ega nähtavaid "rohelisi kraesid". Tomatitel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

— tühised kuju- ja valmimisvead,

— tühised värvusvead,

— tühised pindmised vead,

— väga väiksed muljutised.

Ribilistel tomatitel:

— võivad lisaks olla kuni 1 cm pikkused armistunud lõhed,

— ei tohi olla mügarikke,

— võivad olla väiksed korgistumata nabajad moodustised,

— võib olla kuni 1 cm^2 suurune emakasuudme korgistumine,

— võib olla peenike pikergune (õmblusekujuline) õiearm, mille pikkus on kuni kaks kolmandikku tomati suurimast läbimõõdust.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad tomatid, mida ei või liigitada kõrgmatesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Need peavad olema piisavalt tihke viljalihaga (mis võib olla veidi vähem tihke kui I klassi tomatitel) ja neil ei tohi olla armistumata lõhesid.

Tomatitel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi-, säilivus- ja esitusviisi omadused:

— kuju-, valmimis- ja värvusvead,

— pindmised vead või muljutised, kui need ei riku vilja tugevasti,

— kuni 3 cm pikkused armistunud lõhed.

Ribilistel tomatitel võib olla veel:

— suuremaid mügarikke kui I klassi tomatitel, kuid mitte väärarenguid,

— nabajaid moodustisi,

— kuni 2 cm^2 suurune korgistunud emakasuue,

— peenikesi pikergusi (õmblusekujulisi) õiearme.

III. SUURUSNÕUDED

Suurus määratakse kindlaks suurima ristlõike läbimõõdu alusel. Järgmisi nõudeid ei kohaldata kirsstomatite suhtes.

A. **Miinimumsuurus**

Ekstraklassi ning I ja II klassi tomatite miinimumsuurus on:

— ümarikel ja ribilistel tomatitel 35 mm,

— pikergustel tomatitel 30 mm.

B. **Suurusskaala**

Tomatid liigitatakse vastavalt järgmisele suurusskaalale:

— vähemalt 30 mm, kuid alla 35 mm, ([1])

— vähemalt 35 mm, kuid alla 40 mm,

— vähemalt 40 mm, kuid alla 47 mm,

— vähemalt 47 mm, kuid alla 57 mm,

— vähemalt 57 mm, kuid alla 67 mm,

— vähemalt 67 mm, kuid alla 82 mm,

— vähemalt 82 mm, kuid alla 102 mm,

— vähemalt 102 mm.

Ekstraklassi ja I klassi tomatid peavad vastama suurusskaalale.

Suurusskaalat ei kohaldata kobartomatite suhtes.

([1]) Ainult pikergused tomatid.

IV. HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED

Igas pakendis lubatakse kvaliteedi- ja suurushälbeid toodete suhtes, mis ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

A. **Kvaliteedihälbed**

i) *Ekstraklass*

— 5 % nende tomatite arvust või massist, mis ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastavad I klassi nõuetele või mida võib erandlikult lubada selle klassi lubatud hälvete piires.

ii) *I klass*

— 10 % nende tomatite arvust või massist, mis ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastavad II klassi nõuetele või mida võib erandlikult lubada selle klassi lubatud hälvete piires.

— Kobartomatite puhul võib 5 % tomatite arvust või massist olla varrest eraldunud.

iii) *II klass*

— 10 % nende tomatite arvust või massist, mis ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele, välja arvatud mädaplekkide ja tugevate muljutistega või muul viisil tarbimiseks kõlbmatuks muutunud tooted.

— Kobartomatite puhul võib 10 % tomatite arvust või massist olla varrest eraldunud.

B. **Suurushälbed**

Kõikide klasside puhul: 10 % nende tomatite arvust või massist, mis suuruse järgi kuuluvad pakendil märgitud rühmast ühe astme võrra väiksemasse või suuremasse rühma; miinimumsuurus on ümarikel ja ribilistel tomatitel 33 mm ja pikergustel tomatitel 28 mm.

V. ESITUSVIISI NÕUDED

A. **Ühtlikkus**

Iga pakendi sisu peab olema ühtlik ja iga pakend peab sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti või kaubanduslikku tüüpi, sama kvaliteedi ja suurusega (kui toode sorditakse suuruse järgi) tomateid.

Ekstra- ja I klassi tomatid peavad olema ühtlase küpsusastme ja värvusega.

Lisaks peavad pikergused tomatid olema piisavalt ühtlase pikkusega. Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. **Pakendamine**

Tomatid peavad olema nii pakitud, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisematerjal peab olema uus, puhas ja niisugune, et see ei põhjusta toodete välist ega sisemist riknemist.

Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templite kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi. Pakend peab olema ilma igasuguse võõrolluseta.

C. **Esitusviis**

Tomateid võib müügiks pakkuda järgmiselt:

i) eraldi viljadena, tupplehtedega ja lühikese varrega või ilma;

ii) kobartomatitena, st tomatid moodustavad terve õisiku või selle osa ning iga õisik või selle osa koosneb vähemalt järgmisest viljade arvust:
— kolm vilja (kaks vilja, kui tomatid on kinnispakendis), või
— kirsstomati kobarate puhul kuus vilja (neli vilja, kui tomatid on kinnispakendis).

VI. MÄRGISTAMISNÕUDED

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed:

A. **Identifitseerimine**

Pakendaja ja/või lähetaja: Nimi ja aadress või ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärk. Kui kasutatakse koodmärki, tuleb sõnad “pakendaja ja/või lähetaja” (või vastav lühend) märkida koodmärgi vahetusse lähedusse.

B. **Toote liik**

— “tomatid” või “kobartomatid” ja kaubanduslik tüüp, kui pakendi sisu ei ole nähtav. Need üksikasjad tuleb alati esitada kirsstomatite (või kokteilitomatite) puhul, olenemata sellest, kas need on kobaratena või mitte,

— sordinimi (ei ole kohustuslik).

C. **Toote päritolu**

— päritoluriik ja soovi korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik kohanimi.

D. **Kaubanduslikud andmed**

— klass,

— suurus (kui toode on sorditud suuruse järgi) väljendatuna miinimum- ja maksimumläbimõõdus või vajaduse korral märge “suuruse järgi sortimata”,

— minimaalne suhkrusisaldus, mis on mõõdetud refraktomeetriga ja väljendatud Brixi kraadidena (ei ole kohustuslik).

E. **Ametlik kontrollmärk** (ei ole kohustuslik)